

# Akustisk utbedring av lokaler til musikkformål

KULTURROM





Kulturroms formål er å sikre tilgang til hensiktsmessige øvingslokaler, prøvelokaler og gode tekniske vilkår for fremføring av musikk, teater og dans over hele landet.

# Om Kulturrom

- Kulturrom er tilskuddsordningen for **teknisk utstyr** og **lokaler**.
- Kulturrom administrerer offentlige midler til **fellesskapets gode**. Målet er å bygge opp lokaler med en grunnleggende teknisk infrastruktur som kan brukes av mange.
- Kulturrom (tidligere Musikkutstysordningen) fikk i 2019 utvidet mandat og tilskuddsramme fra Kulturdepartementet. Fra å være en ordning for rytmisk musikk er Kulturrom nå til for **alle musikksjangre, teater og dans**.
- Fra 2024 er får ordningen tildelt 65 MNOK i spillemidler fra Kulturdepartementet

# Kulturroms tilskuddsområder

## Tilskudd til **teknisk utstyr**



Øvingsutstyr



Fremføringsutstyr



Hastebehandling -  
Øvingsutstyr



Servicerapport og  
reparasjon

## Tilskudd til **lokaler**



Akustisk forprosjekt



Akustikkmåling av  
rom



Bedre lokaler og lyd-  
forhold (under 100  
000,-)



Bedre lokaler og lyd-  
forhold (over 100  
000,-)

## Tilskudd til **Grønnere investeringer**



Grønn oppstart



Grønn kompetanse



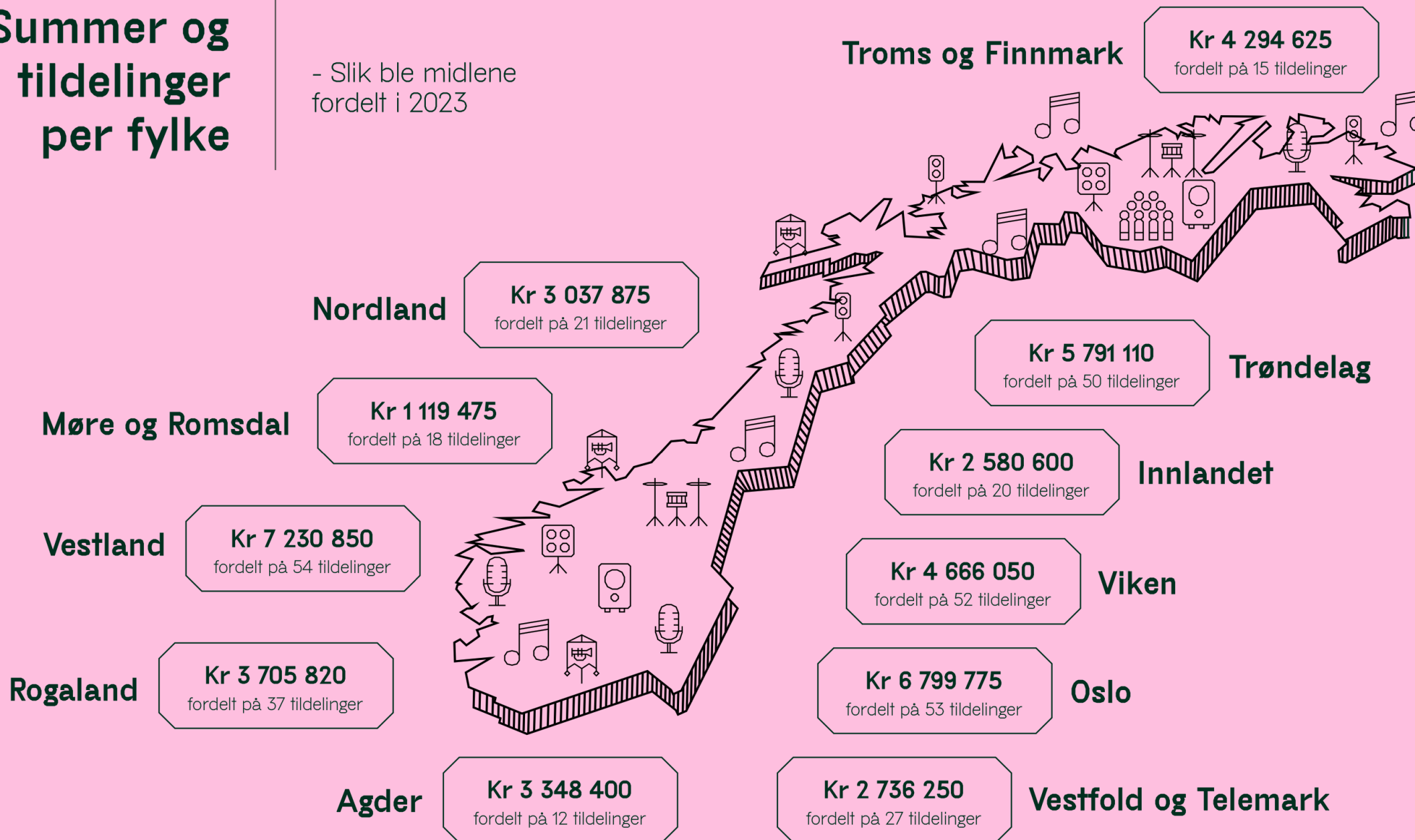
Grønnere lokaler



Reparasjon av utstyr

# Summer og tildelinger per fylke

- Slik ble midlene fordelt i 2023





### Mye utvalgte investeringer

Utvalgte grønnfleks har vært eller skal bli:

- Oppsteder:** 45 millioner kroner
- Grønn kompetanse:** 10 millioner kroner
- Rennerne lokaler:** 45 millioner kroner
- Reparasjon av utstyr:** 10 millioner kroner

### Formål

Kulturroms formål er å sikre tilgang til beredningsmessige utrustninger og utrustningsmateriell og utstyr for fremføring av musikalske og utvalgte andre typer kunstneriske aktiviteter over hele landet. Kulturroms ansvar er å sikre utrustning og utstyr til utvalgte offentlige tilskudd til formålet.

### Tilskuddene gikk i 2023

- 4 kulturrådgivere
- 136 utrustningsmateriell eller utstyr
- 162 utrustningsmateriell eller utstyr
- 140 prosjekter
- 8360 utrustningsmateriell eller utstyr
- 565 000 kroner

I løpet av utstyrets forretningslevetid på 7 til 10 år vil tilskuddene som er gjort i 2023 resultere i:

- 85 000 kulturutrustningsmateriell eller utstyr
- 24 millioner utrustningsmateriell eller utstyr
- 20 millioner utrustningsmateriell eller utstyr
- 4,2 millioner utrustningsmateriell eller utstyr

### ARDARHEIM

Arदारheim er et kulturrom som er etablert i samarbeid med kommunen og fylkeskommunen. Det er et utvalgt område som er utvalgt til utrustning og utstyr. Det er et utvalgt område som er utvalgt til utrustning og utstyr.

### ble tildelt forber på 359 søknader

Driftsummen 157 MNOK

Antall søknader 359

Antall innvalgte 714

Antall utvalgte 359

Etterutbetaling 45 MNOK

Driftsummen	Antall søknader	Antall innvalgte	Antall utvalgte
157 MNOK	359	714	359

### Summer og tildelinger per fylke

Stor del midlene tildelt i 2023

- Nordland: Kr 3 027 825
- Møre og Romsdal: Kr 1 199 415
- Vestland: Kr 7 230 850
- Rogaland: Kr 3 705 820
- Agder: Kr 2 146 486
- Trøndelag: Kr 5 796 192
- Innlandet: Kr 2 580 600
- Viken: Kr 4 880 250
- Ostfold: Kr 6 799 775
- Vestfold og Telemark: Kr 2 156 150
- Trøndelag: Kr 4 234 825

### innehold

#### Daglig leder kommenterer 2023

Stærkt, motiverende og stadig mer relevant.

**Bjørn Sigmund Sørensen**  
Daglig leder

2023 har vært et år med mange utfordringer, men også mange opplysninger og opplysninger. Det er et utvalgt område som er utvalgt til utrustning og utstyr. Det er et utvalgt område som er utvalgt til utrustning og utstyr.

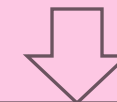
### Økt aktivitet med egne og utstyrte rom - Styrets betraktninger fra 2023

Styret har i 2023 hatt fokus på å øke aktiviteten i egne og utstyrte rom. Dette er gjort gjennom å utvalgte områder som er utvalgt til utrustning og utstyr. Det er et utvalgt område som er utvalgt til utrustning og utstyr.

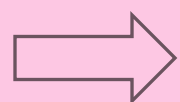


### Øvingsutstyr

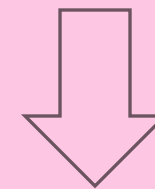
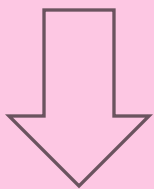
Utvalgte områder som er utvalgt til utrustning og utstyr. Det er et utvalgt område som er utvalgt til utrustning og utstyr.



Akustikkmåling

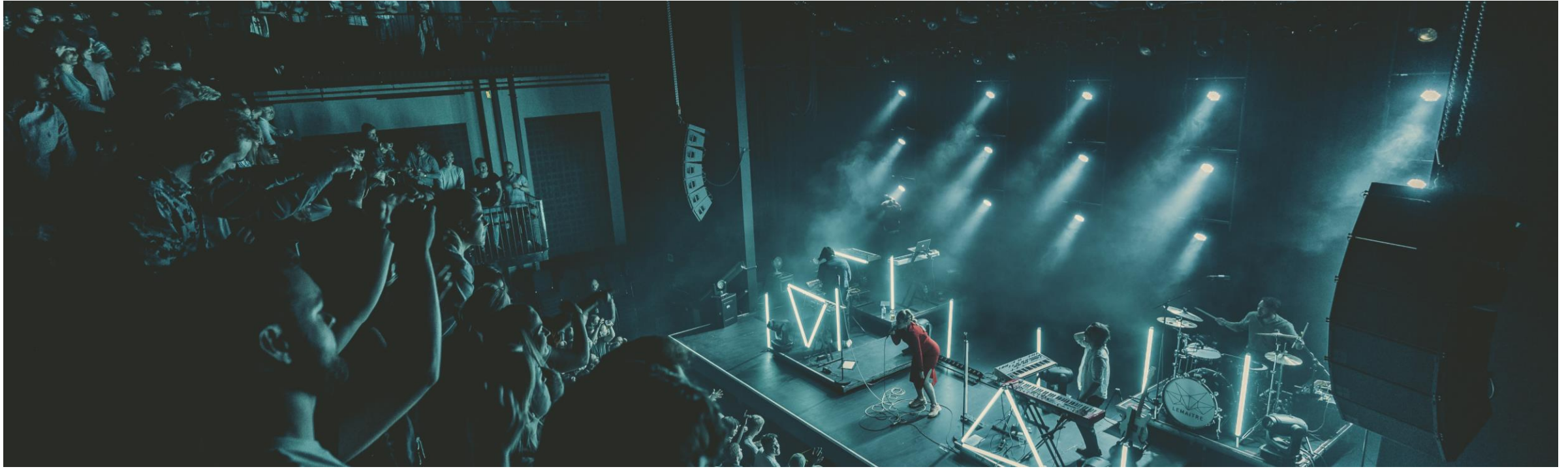


Akustisk forprosjekt



Bedre lokaler og  
lydforhold  
(under 100 000,-)

Bedre lokaler og  
lydforhold  
(over 100 000,-)



# Erfaringer



# Eksempler på søkere som har fått tilskudd til bedre lokaler og lydforhold



- Kulturbanken på Bryne har mottatt tilskudd til etablering av øvingsrom og scene
- Frøya skolekorps har mottatt tilskudd til enkle akustiske utbedringer av øvingslokale, som brukes av korps og band.
- Frogn kommune har mottatt tilskudd til enkle akustiske utbedringer til Musikkens og Frivillighetens hus.
- Kjøllefjord Storband har mottatt tilskudd til enkle akustiske utbedringer i øvingsrom
- Trondheim, Stavanger og Alver kommune er på ballen og utbedrer flere lokaler for fritidskulturlivet

# KulturbankenBryne

- Kulturbanken er et ressurscenter for kultur på Jæren. Scenerom, øvingsrom og samlingssted for profesjonelle og lokale, barn, unge og voksne.
- 2019: 37 500,- til akustisk forprosjekt
- 2019: 750 000 til å bygge tre øvingsrom (for musikk, teater og dans)
- 2022: kr. 2 000 000 til utbedring av scenelokalet Hvelvet – en fleksibel lavterskel scene og kr. 759 000 til lyd- og lysutstyr

KULTURROM

## Jærbladet

Tips oss! Send inn referat Annonsering Kva skjer Dødsannonser Kontakt kundesenteret

KULTUR KULTURBANKEN BRYNE

### Se bilder fra lokalene: Her får de fire barna teste ut det splitter nye tilbudet midt på Bryne

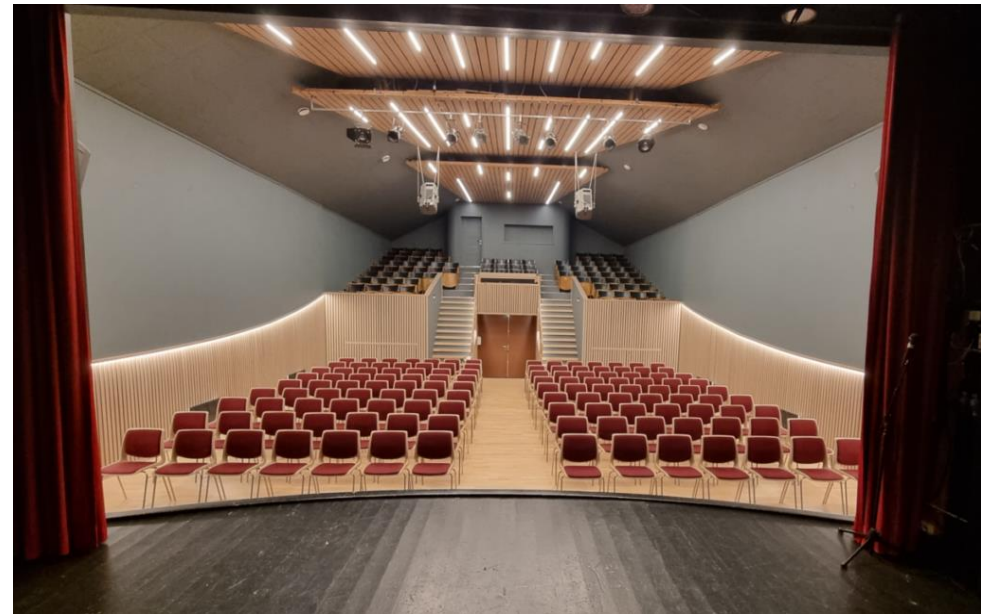




*Figur 2: Akustisk skisse av Jadarheim. Mørke farger er absorberende, mens lyse farger er reflekterende.*

Jadarheim (Nærbø musikkorps):

Akustikkmåling + akustisk  
forprosjektrapport på bakgrunn av måling







**KULTURROM**

### 1. Scenerommet:

Det anbefales å dempe scenerommet med tekstil og absorberer i taket og på vegg, og evt teppe på gulvet. Så mye demping av scenerommet som mulig er ønskelig. Dette vil gjøre det bedre for forsterket musikk. Lydsvake grupper som kor og akustisk musikk vil ofte stå lenger ut i rommet, noe som gjør at akustikken i rommet vil komme mere til sin rett.



### 2. Hoveddel Sal:

På veggene mot vest anbefales det å bytte ut gardinene i vinduene med 600g/m<sup>2</sup> tekstil el.l med høy absorpsjonevne. Dette vil redusere refleksjoner og det vil bidra til å mørklegge rommet da gardinene vil være lystette. Over vinduene kan det monteres absorberer for permanent demping av etterklangstid.





År	Søker	Fylke	Kommune	Tilskuddsområde	Tilskudd til	Tilskuddssum
2023	Hysnes Velferdsbygg Ideelt AS	Trøndelag	Indre Fosen	Fremføringsutstyr	Scene	149.000
2023	Hysnes Velferdsbygg Ideelt AS	Trøndelag	Indre Fosen	Fremføringsutstyr	Trådløst mikrofonsystem	42.750
2022	Hysnes Velferdsbygg Ideelt AS	Trøndelag	Indre Fosen	Fremføringsutstyr	Lys- og lydutstyr til Velferdsbygget i Hasselvika	63.000
2022	Hysnes Velferdsbygg Ideelt AS	Trøndelag	Indre Fosen	Bedre lokaler og lydforhold (under 100 000,-)	romakustiske tiltak i sal og scenerom.	71.700
2022	Hysnes Velferdsbygg Ideelt AS	Trøndelag	Indre Fosen	Øvingsutstyr	sanganlegg, gitarforsterker, bassforsterker, trommesett og keyboard til et nystartet øvingsrom for barn, ungdom og voksne i kommunen.	54.000
2022	Hysnes Velferdsbygg Ideelt AS	Trøndelag	Indre Fosen	Akustikkmåling av rom	Akustikkmåling av rom for kartlegging av lokalets romakustiske egenskaper.	7.500

"Velferdsbygget har fått en helt ny og 50m2 stor scene som ble offisielt åpnet på vaffelfredag i går. Sjekk ut videoen om prosjektet.

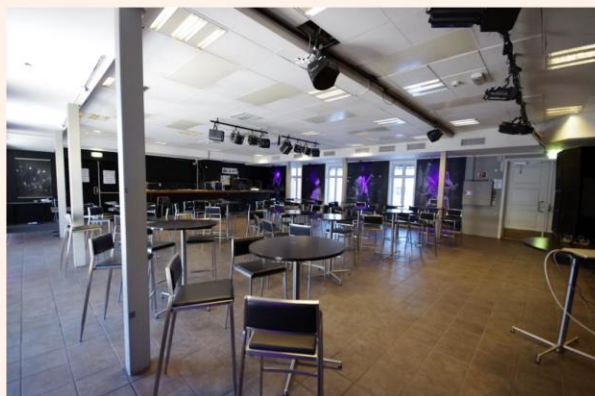
Tusen takk for økonomiske bidrag til Kulturrom og Stadsbygd Sparebank. Og hjertelig takk til dugnadsgjengen, uten dere hadde ikke prosjektet latt seg realisere. Scenen står alltid ferdig rigget med alt av lyd, lys og instrumenter og kan brukes av alle band og foreninger/lag til øving, konserter og fremføringer."

**KULTURROM**



## Kulturrom løftet taket på Gregers

Gregers på Hamar har den siste tiden gjennomgått store akustiske utbedringer, og har blitt et helt annet rom som nå står klart til å ta imot enda flere band og konsertgjengere.

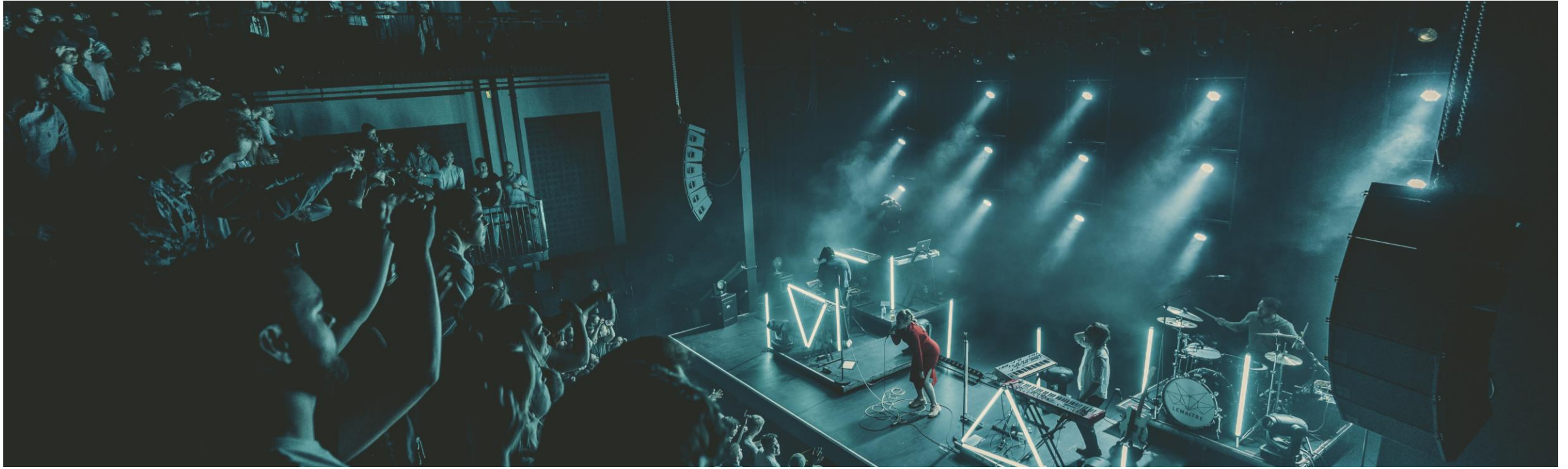


"Noen av konklusjonene etter målingen var at rommets takhøyde var lavere enn ønskelig, og at gipsveggene i rommet ga mye direkte refleksjoner som førte til flutterekko i senter av publikumsområdet. I tillegg var det variable etterklangstid rundt i rommet, og metallsøyler, lysarmatur, systemhimlinger og rør som skranglet med musikken. Et av forslagene til tiltak som ville bedre lydforholdene i rommet var å montere lydspredende tiltak på veggene for å spre refleksjonene og nøytralisere ekkoet.

Gjennom sommeren og høsten har taket blitt hevet 15 cm, og de tidligere echophonplaterne på 15 mm i himlingen har blitt erstattet med nye på 50 mm. I tillegg er bæringssøylene i stål fylt med sand for å dempe resonansen. "Det tok over tre timer å fylle én søyle. Det gikk like sakte som et timeglass, men det var virkelig verdt det", forteller Jørn.

I tillegg til sandfylte søyler og nye plater i taket, har bakvegg og en av langveggene fått montert demping, og lysarmaturene i taket er byttet ut med LED-paneler. Jørn har også montert egenproduserte diffusorer som sprer lyden godt, så nå er ekkoet borte."



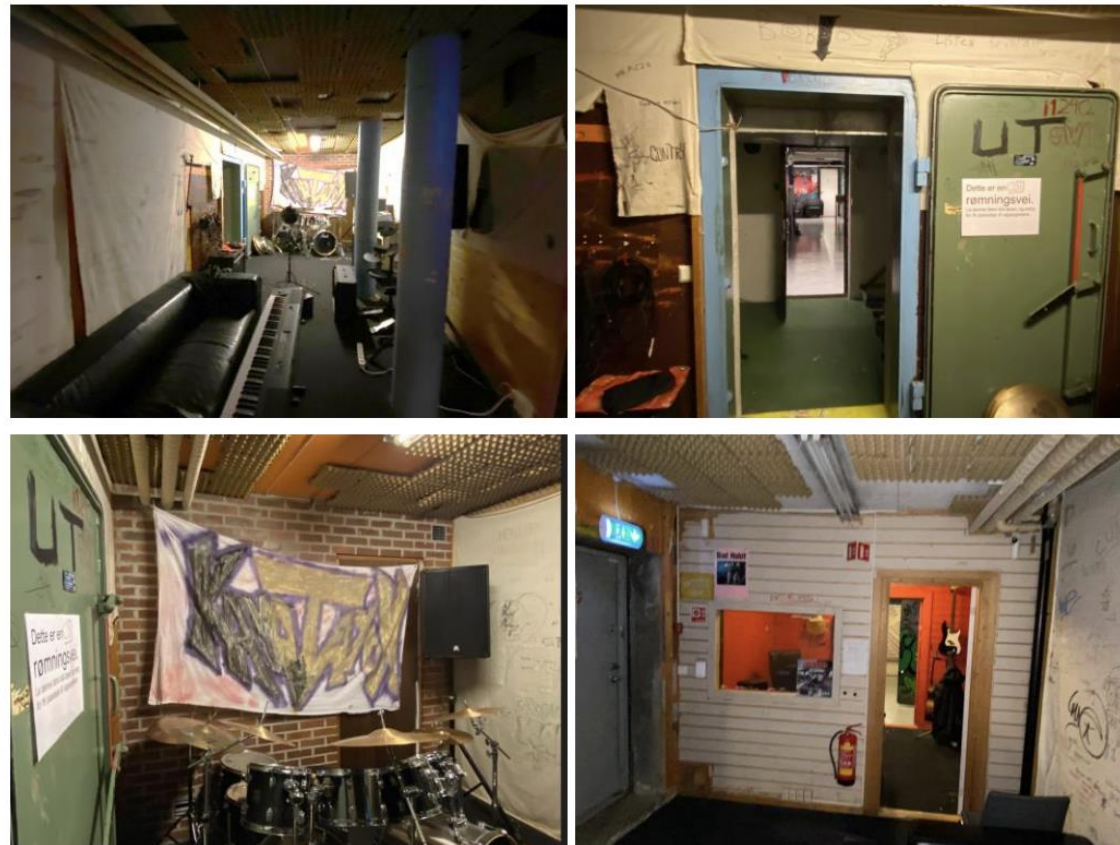


# Eksempler fra forrige uke



# Akustisk forprosjekt - løpende behandling

- Kulturrom gir tilskudd til å kartlegge akustikken i et lokale, måle lyd gjennomgang mellom ulike lokaler og foreslå tiltak for å gjøre lokalene mer egnet til musikk, teater og dans.
- Dette gjelder både nyetablering og utbedring av eksisterende rom. Målet er at øvingsrom og scener skal ha tilfredsstillende akustiske forhold for både utøvere og publikum.
- Alle som skal søke tilskudd til Bedre lokaler og lydforhold (over 100 000,-), må først gjennomføre et akustisk forprosjekt.
  - For å utføre et akustisk forprosjekt må dere benytte en akustiker med dokumentert erfaring i å planlegge, utforme og detaljtegne kulturlokaler.
- Kulturrom behandler søknader om akustisk forprosjekt fortløpende. På de neste sidene ser dere eksempler som fikk tilskudd forrige uke



"Bøler fritidsklubb har et kombinert musikkrom/studio i kjelleren hvor det er mulig for brukerne å øve med band og spille inn musikk.

Rommet som benyttes til dette er ikke egnet til denne type bruk da rommet bærer preg av å være veldig gammelt og slitt. I tillegg finnes ingen lydisolering, hverken ut av rommet eller mellom kontrollrom og innspillingsrom." (Utdrag fra søknad - har fått tilskudd til akustisk forprosjekt)

# Vedtak (eksempel)

- *Utdrag fra tekst som står i vedtak om tildeling til akustisk forprosjekt i øvingsrom:*
- Søknaden innvilges med en tilskuddsramme på inntil kr. 25.000,- eks MVA. Det gis tilskudd til en akustisk forprosjektrapport med en total kostnad på 50.000,- eks MVA iht søkeres budsjett.
- Vi gjør oppmerksom på at tilskudd til akustisk forprosjektrapport er et tilskudd til utredning av tiltak for forbedring av lydisolasjon/romakustikk, ikke til iverksettelse av tiltakene. NS-ISO 23591:2021 (tidligere NS 8178:2014) - Akustiske kvalitetskriterier for rom og lokaler til musikkøving og NS8175:2019 - Lydforhold i bygninger - skal legges til grunn ved utarbeidelse av rapporten. En akustisk forprosjektrapport skal utarbeides av en akustiker fra et uavhengig rådgivningsfirma med kompetanse på prosjektering av rom for musikk.

# Stavanger kommune (fra søknad)

- "Stavanger kommune søker om tilskudd til akustisk forprosjekt for Eiganes skole i Stavanger. Søknaden gjelder aulaen på skolen (fra 2016), som bl.a. brukes av to korps og ett kor og har kapasitet på 350 personer. Aula brukes til både øving og fremføringer. Akustisk forbedringsbehov tar utgangspunkt i behov fra to korps og et kor, men vil kunne forbedrede forhold langt flere aktører som bruker lokalet.
- Oppgradering vil forbedre lokalet, og vi kunne gjøre det attraktivt for flere innen både musikk, dans og teater. Dette er starten på en større gjennomgang av øvingslokaler for fritidsmusikklivet i Stavanger, hvor fem lokaler er prioritert i starten."
- *Stavanger kommune har selv gjennomført akustikkmåling fra musikkrådet. Fått tilskudd til akustisk forprosjekt til fem av 20 målte lokaler.*



# Alver kommune (fra søknad)

- Utfordringsbildet er stort for musikkfeltet, der etterslep på infrastruktur står tydeleg fram, med stor mangel på tilrettelagde øvings- og framsyningsarenaer. Handlingsdelen av Alver kommune sin nyleg vedteke kulturplan «Kultur som drivkraft» seier at me skal «Kartlegga lokala akustisk, som førebuing for akustisk tiltaksplan» som del av utviklinga av våre kommunale kulturarenaer.
- I løpet av 2024-2025 skal ein akustisk tiltaksplan vere utarbeidd. I tillegg skal kommunen i løpet av åra 2023-2024 «Leggja til rette for mindre oppgradering som organisasjonane sjølv ønskjer å gjennomføre».
- Alver kommune skal samarbeide med leigetakarar om tiltak i bygget, som stimulerer til auka aktivitet og skapar møteplassar. Å utarbeide akustiske forprosjektrapportar for øvingslokale til korpsa i verdas beste korpskommune vert oppstarten på dette arbeidet."

# Alver kommune (fra søknad)

- Alver kommune har fått tilskudd til akustisk forprosjekt til 6 lokaler – i hovedsak gymsaler. Her er eksempel fra en søknad:
- "Rommet det vert søkt tilskot til er bygd som ein gymsal, det er difor naudsynt å gjere akustiske utbetringar for å få det tilpassa skulemusikken sin bruk som øvingsal og framsyningslokale. Ved å få tilrettelagt salen for musikklaget vert drift, øvingsforhold og den musikalske utviklinga enklare.
- Rapportar frå brukarane av gymsalen på Rosslund er særslåande. Gymsalen vert mellom anna omtalt som ein betongkloss med så dårleg akustikk at den ikkje ein gong er eigna for kroppsøving. Alver kommune vil prioritere å gjere utbetringar ved dette øvingslokalet, då det vert vurdert som heilt naudsynt å gjere noko med øvingsforhalda til musikantane."

# Lenker

- Lenke til film om ROM: <https://www.youtube.com/watch?v=B-wUDE2tkFw&t=1s>
- Årsmelding 2023: <https://kulturrom.no/2024/05/16/arsmelding-2023/>
- Gode eksempler og nyttige ressurser: <https://kulturrom.no/gode-eksempler/>
- Kulturlokaler.no: <https://kulturlokaler.no/>
- Kulturroms tilskuddsområder: <https://kulturrom.no/hva/>
- Kulturroms retningslinjer: <https://kulturrom.no/retningslinjer/>
- TIPS: KULTURARENAKONFERANSEN  
<https://www.kulturlokaler.no/arrangement/kulturarenakonferansen2024/>





Fra  
tomrom...

KULTURROM



...til  
spillerom

Les mer og søk tilskudd på [kulturrom.no](http://kulturrom.no)



### Grønn oppstart:

Her gis det tilskudd til å leie inn teknisk utstyr i en oppstartsperiode på inntil 1 år.



### Grønn kompetanse:

Her gis det tilskudd til å forlenge levetiden på eksisterende utstyr gjennom å bygge kompetanse, rutiner og nettverk for reparasjon, drift og vedlikehold.



### Grønnere lokaler:

Her gis det tilskudd til å gjøre mulighetsstudier, kartlegging av eksisterende lokaler egnet til kulturformål og bærekraftig materialbruk ved ombygging.



### Reparasjon av utstyr:

Her gis det tilskudd til reparasjoner som gir brukt utstyr nytt liv, til servicerapport, til å forlenge levetiden på utstyret dere har, samt innleie i påvente av reparasjon.



En ressurside som skal sikre gode lokaler til kulturformål



## Veiledere

Her finner du veiledninger, standarder og normer som er relevante for dere som skal bygge eller utbedre kulturlokaler.



## Sjekklister

Her finner du sjekklister for rom til ulik type bruk. Hva trenger teater, kor, korps, eller et band når de skal bruke et lokale?



## Publikasjoner

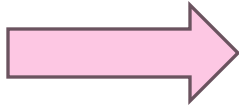
Her har vi samlet en rekke rapporter og publikasjoner som omhandler egne kulturlokaler.



Gode eksempler

Tilskuddsordninger

Kontakt våre rådgivere /  
saksbehandlere!



[www.kulturrom.no](http://www.kulturrom.no)

@kulturrom

Tlf: 21 37 88 10

E-post: [post@kulturrom.no](mailto:post@kulturrom.no)

**KULTURROM**

# Takk for oss!

[www.kulturrom.no](http://www.kulturrom.no)

[@kulturrom](#)

Tlf: 21 37 88 10

E-post: [post@kulturrom.no](mailto:post@kulturrom.no)